

*Ανοικτές άδειες Creative Commons
(CC)*

G. C. Meletiou

TEI of Epirus

Email: gmelet@teiep.gr

Η Creative Commons (CC) είναι μια μη κερδοσκοπική οργάνωση που εδρεύει στο Mountain View, California, United States, και έχει ως αντικείμενο την επέκταση του εύρους των πνευματικών έργων που είναι διαθέσιμα για να βασιστούν σε αυτά και άλλα έργα και να διατεθούν νόμιμα.

Η οργάνωση έχει εκδώσει διάφορες άδειες πνευματικών δικαιωμάτων γνωστές ως άδειες Creative Commons. Αυτές οι άδειες επιτρέπουν στους δημιουργούς να δηλώσουν εύκολα ποια δικαιώματα διατηρούν, και ποια δικαιώματα εκχωρούν προς όφελος άλλων δημιουργών.

<https://creativecommons.org/>

<https://creativecommons.org/about>

<https://creativecommons.org/choose/>

Κριτήρια επιλογής άδειας CC (σύμφωνα με το GUNet) για τα ΑΨΜ:

Θεωρούνται ως δεδομένα ότι η/ο δημιουργός επιθυμεί να:

- επιτρέπει τη χρήση του υλικού του, εξάλλου, το αντίθετο δεν είναι συμβατό με την έννοια του ΑΨΜ*
- γίνεται πάντα αναφορά στο δημιουργό (κριτήριο αναφοράς).*

ΚΡΙΤΗΡΙΑ:

- *Επιτρέπω ή δεν επιτρέπω να βασιστεί κάποιος στο έργο μου προκειμένου να το εξελίξει πραγματοποιώντας αλλαγές, δημιουργώντας ένα νέο παράγωγο έργο (κριτήριο δημιουργίας παραγώγων).*
- *Εφόσον επιτρέπω παράγωγα έργα, καθορίζω ότι κάθε παράγωγο έργο είτε θα διατίθεται με παρόμοιους όρους με αυτούς του αρχικού έργου (π.χ. του υλικού μου) (κριτήριο παρόμοιας διανομής) είτε ότι αυτό μου είναι αδιάφορο.*
- *Επιτρέπω ή δεν επιτρέπω την εμπορική χρήση του έργου μου από τρίτους (κριτήριο εμπορικής χρήσης).*

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΑΔΕΙΑ – ΕΙΚΟΝΙΔΙΑ:

Εικονίδιο	Δικαιώματα	Περιγραφή
	Αναφορά Δημιουργού (<u>Attribution</u>) (BY)	Οι αποδέκτες της άδειας (Licensees) μπορούν να χρησιμοποιούν το έργο όπως θέλουν, να παράγουν παράγωγα έργα, όμως είναι υποχρεωμένοι να αναφέρουν τον Δημιουργό (author) ή χορηγό της άδειας (licensor).
	Παρόμοια διανομή (<u>Share-alike</u>) (SA)	Οι αποδέκτες της άδειας (Licensees) μπορούν να διανείμουν παράγωγα έργα (derivative works) με την ίδια άδεια ή μια άδεια με τα ίδια στοιχεία άδειας. (Χρησιμοποιείται ο όρος « <u>Copyleft</u> » παραλλαγή του κλασσικού όρου «Copyright» ©.
	<u>Copyleft</u>	Το δικαίωμα για διανομή αντιγράφων και τροποποιημένων παραγωγών ενός έργου με την απαίτηση τα ίδια δικαιώματα να διατηρηθούν στα αντίγραφα και στα τροποποιημένα παράγωγα. Προϋποθέτει κάποιο Copyright

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΑΔΕΙΑ – ΕΙΚΟΝΙΔΙΑ:

Εικονίδιο	Δικαιώματα	Περιγραφή
	Μη εμπορική χρήση (Non commercial) (NC)	Οι αποδέκτες της άδειας (Licensees) <u>δεν μπορούν</u> να χρησιμοποιήσουν το έργο ή τα παράγωγά του για εμπορική χρήση. Σε περίπτωση που επιτρέπεται η δημιουργία τροποποιημένων παραγώγων και η διανομή τους αυτά να μη γίνονται για εμπορικούς και κερδοσκοπικούς σκοπούς (πρέπει να συνοδεύεται από διευκρίνιση για το πώς ορίζεται η εμπορική χρήση).
	Όχι παράγωγα έργα (No Derivative Works) (ND)	Οι αποδέκτες της άδειας (Licensees) <u>δεν μπορούν</u> να αλλοιώσουν, τροποποιήσουν ή να δημιουργήσουν κάτι νέο βασισμένο στο έργο. Μπορούν μόνο να χρησιμοποιούν μόνο πιστά αντίγραφα του έργου.

ΟΙ 6 ΑΔΕΙΕΣ CC:

	ΕΙΚΟΝΙΔΙΑ	ΣΥΝΤΟΜΕΥΣΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Κείμενο άδειας
1		BY	Αναφορά	Έκδοση 3.0
2		BY-SA	Αναφορά - Παρόμοια διανομή	Έκδοση 3.0
3		BY-ND	Αναφορά - Όχι Παράγωγα Έργα	Έκδοση 3.0
4		BY-NC	Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση	Έκδοση 3.0
5		BY-NC-SA	Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια διανομή	Έκδοση 3.0
6		BY-NC-ND	Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα	Έκδοση 3.0

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ:

➤ *M.I.T. OpenCourseWare, Linear Algebra:*

<http://ocw.mit.edu/courses/mathematics/18-06sc-linear-algebra-fall-2011/>

➤ *Yale Univ. FRESHMAN ORGANIC CHEMISTRY I*

<http://ooc.yale.edu/chemistry/chem-125a>

Άδεια τύπου 5:

Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια διανομή (BY-NC-SA)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ:

➤ *Oxford University Mathematics OpenCourseWare:*

<http://www.oerafrica.org/resource/oxford-university-mathematics-opencourseware>

Άδεια τύπου 1: Αναφορά (BY)

➤ *Wikipedia:*

<http://en.wikipedia.org/wiki/Crusades>

Άδεια τύπου 2: Αναφορά - Παρόμοια διανομή (BY-SA)

Πίνακας Συμβατότητας Αδειών

	 PUBLIC DOMAIN	 PUBLIC DOMAIN	 BY	 BY SA	 BY NC	 BY ND	 BY NC SA	 BY NC ND
 PUBLIC DOMAIN	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗
 PUBLIC DOMAIN	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗
 BY	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗
 BY SA	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗
 BY NC	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✗
 BY ND	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
 BY NC SA	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✗
 BY NC ND	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗

ΠΟΙΕΣ ΑΔΕΙΕΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΑΙ:

- *Οι άδειες Αναφορά (BY) ή Αναφορά - Παρόμοια διανομή(BY-SA) - η πιο εύχρηστη μορφή άδειας για ανοικτά μαθήματα*
- *Η άδεια Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια διανομή (BY-NC-SA)- καλό είναι να δίνεται ο ορισμός της Εμπορικής Χρήσης*

Σε περίπτωση που προέχει η ακεραιότητα του έργου (π.χ. οπτικοακουστικό υλικό):

- *Η άδεια Αναφορά - Όχι Παράγωγα Έργα (BY-ND)*
- *Η άδεια Αναφορά - Όχι Παράγωγα Έργα - Μη Εμπορική Χρήση (BY-NC-ND)*

*Thank you very much
for your kind attention*